

Použitie podielu zaplatenej dane na osobitné účely sa riadi najmä podľa § 50 Zákona o dani z príjmov platného pre reálne obdobie (od 01. 01. 2025)

§ 50

Použitie podielu zaplatenej dane na osobitné účely

(1) Daňovník, ktorý je

a) fyzickou osobou, je oprávnený vyhlásiť v daňovom priznaní v lehote na podanie daňového priznania alebo na tlačive, ktorého vzor určí finančné riaditeľstvo a uverejní ho na svojom webovom sídle predloženom správcovi dane do 30. apríla po skončení zdaňovacieho obdobia, ak ide o daňovníka, ktorému zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykonal ročné zúčtovanie, že podiel zaplatenej dane do výšky 2 % sa má poukázať ním určenej právnickej osobe podľa odseku 4 (ďalej len „prijímateľ“) alebo že sa má prijímateľovi poukázať podiel zaplatenej dane do výšky 3 %, ak ide o daňovníka, ktorý v zdaňovacom období, ktorého sa vyhlásenie týka, vykonával dobrovoľnícku činnosť podľa osobitného predpisu^{136f}) počas najmenej 40 hodín v zdaňovacom období a predloží o tom písomné potvrdenie podľa osobitného predpisu^{59k}); ak tento daňovník uplatňuje postup podľa § 33 alebo § 33a, alebo § 33 a 33a, za zaplatenú daň sa považuje zaplatená daň znížená o daňový bonus podľa § 33, alebo zaplatená daň znížená o daňový bonus na zaplatené úroky podľa § 33a alebo zaplatená daň znížená o daňový bonus podľa § 33 a o daňový bonus na zaplatené úroky podľa § 33a,

b) právnickou osobou, je oprávnený vyhlásiť v daňovom priznaní v lehote na podanie daňového priznania, že podiel zaplatenej dane do výšky 2 % sa má poukázať ním určeným prijímateľom podľa odseku 4, ak v zdaňovacom období, ktorého sa vyhlásenie týka alebo najneskôr v lehote na podanie tohto daňového priznania daroval finančné prostriedky najmenej vo výške zodpovedajúcej 0,5 % zaplatenej dane ním určeným daňovníkom, ktorí nie sú založení alebo zriadení na podnikanie,⁶⁷) na účely vymedzené v odseku 5; ak daňovník neposkytol tieto finančné prostriedky ako dar najmenej vo výške 0,5 % zaplatenej dane, je oprávnený vyhlásiť v daňovom priznaní v lehote na podanie daňového priznania, že podiel zaplatenej dane sa má poukázať ním určeným prijímateľom podľa odseku 4 len do výšky 1 % zaplatenej dane.

(2) Podiel zaplatenej dane podľa odseku 1 sa zaokrúhľuje podľa § 47 ods. 1 a je najmenej

a) 3 eurá, ak je daňovníkom fyzická osoba,

b) 8 eur pre jedného prijímateľa, ak je daňovníkom právnická osoba.

(3) Vyhlásenie o poukázaní podielu zaplatenej dane z príjmov za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa platí daň, ktoré je súčasťou daňového priznania alebo uvedené na tlačive podľa odseku 1 písm. a) (ďalej len „vyhlásenie“) obsahuje

a) označenie daňovníka, ktorý podáva vyhlásenie v rozsahu

1. meno, priezvisko, rodné číslo, adresu trvalého pobytu, telefónne číslo, ak ho daňovník uvedie, ak ide o vyhlásenie predkladané daňovníkom fyzickou osobou,

2. názov, adresu sídla, právnu formu, identifikačné číslo daňovníka, ak ide o vyhlásenie predkladané daňovníkom právnickou osobou,

b) sumu zodpovedajúcu podielu zaplatenej dane,

c) zdaňovacie obdobie, ktorého sa vyhlásenie týka,

d) identifikačné údaje prijímateľa alebo prijímateľov podľa odseku 4 v rozsahu názov a identifikačné číslo organizácie, pričom názov má iba informatívny charakter,

e) sumu pripadajúcu na každého prijímateľa.

(4) Podiel zaplatenej dane možno poskytnúť prijímateľovi, ktorým je

a) občianske združenie¹³⁷) alebo organizačná jednotka združenia,^{136ah})

b) nadácia,¹³⁸)

c) neinvestičný fond,¹³⁹)

- d)** nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby,¹⁴⁰⁾
- e)** účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti,¹⁴¹⁾
- f)** organizácia s medzinárodným prvkom,¹⁴²⁾
- g)** Slovenský Červený kríž,
- h)** subjekty výskumu a vývoja.^{142a)}

(5) Podiel zaplatenej dane možno poskytnúť prijímateľovi a použiť len na účely, ktoré sú predmetom jeho činnosti, ak predmetom jeho činnosti sú

- a)** ochrana a podpora zdravia; prevencia, liečba, resocializácia drogovo závislých v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb,
- b)** podpora a rozvoj športu,
- c)** poskytovanie sociálnej pomoci,
- d)** zachovanie kultúrnych hodnôt,
- e)** podpora vzdelávania,
- f)** ochrana ľudských práv,
- g)** ochrana a tvorba životného prostredia,
- h)** veda a výskum,
- i)** organizovanie a sprostredkovanie dobrovoľníckej činnosti.

(6) Správca dane poukáže podiel zaplatenej dane prijímateľovi uvedenému vo vyhlásení, ak sú splnené tieto podmienky:

a) daňovník nemá do pätnástich dní po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania nedoplatok na dani, pričom za daňový nedoplatok pre účely tohto ustanovenia sa nepovažuje suma nedoplatku na dani nepresahujúca 5 €; daňovník, ktorému zamestnávateľ, ktorý je platiteľom dane, vykonal ročné zúčtovanie, preukáže potvrdením od tohto zamestnávateľa, že daň za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa ročné zúčtovanie vykonalo, bola daňovníkovi zrazená alebo daňovník nedoplatok na dani za zdaňovacie obdobie, za ktoré sa ročné zúčtovanie vykonalo, vysporiada v správnej výške do lehoty na podanie vyhlásenia podľa odseku 1, pričom takéto potvrdenie vystaví zamestnávateľ na žiadosť zamestnanca (§ 39 ods. 7) a toto potvrdenie je prílohou vyhlásenia,

b) daňovník vo vyhlásení určil ako prijímateľa

1. len jednu právnickú osobu podľa odseku 4 s uvedením príslušnej sumy, ak ide o daňovníka fyzickú osobu, alebo

2. jednu alebo viac právnických osôb podľa odseku 4 s uvedením príslušných súm, ak ide o daňovníka právnickú osobu,

c) prijímateľ je uvedený k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka v centrálnom registri prijímateľov vedenom Notárskou komorou Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu¹⁴³⁾ (ďalej len „komora“),

d) prijímateľ je osobou uvedenou v odseku 4, ktorej predmetom činnosti sú činnosti uvedené v odseku 5,

e) prijímateľ vznikol najneskôr v priebehu kalendárneho roka, ktorý predchádza roku, v ktorom sa preukazuje splnenie podmienok podľa písmen d), g) a h),

f) prijímateľ nemá do pätnástich dní po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania nedoplatok na dani, pričom za daňový nedoplatok pre účely tohto ustanovenia sa nepovažuje suma nepresahujúca 5 €,

g) prijímateľ nemá evidované nedoplatky na poistnom na sociálne poistenie alebo nie je evidovaný v informačnom systéme Sociálnej poisťovne v časti týkajúcej sa evidencie nedoplatkov na poistnom na sociálne poistenie a zdravotná poisťovňa neeviduje voči nemu pohľadávky po splatnosti podľa osobitných predpisov,^{143a)}

h) prijímateľ preukáže, že má zriadený účet v banke alebo pobočke zahraničnej banky, potvrdením banky alebo pobočky zahraničnej banky, nie starším ako 30 dní a oznámi číslo tohto účtu; to neplatí, ak prijímateľ požiada notára o osvedčenie splnenia podmienok podľa odseku 6 písm. d), e), g), h) a j) do 30. novembra bežného roka, a tiež ak prijímateľ od 1.

septembra 2021 do 15. decembra preukázal, že má zriadený účet v banke alebo pobočke zahraničnej banky a nedošlo k zmene jeho čísla účtu v banke alebo pobočke zahraničnej banky,

i) notár osvedčil prijímateľovi a bez zbytočného odkladu oznámil komore identifikačné údaje prijímateľa, názov banky alebo pobočky zahraničnej banky, v ktorej má zriadený účet a číslo tohto účtu,

j) prijímateľ je zapísaný do registra právnických osôb.^{136ag)}

(7) Notár¹⁴⁴⁾ osvedčuje každoročne prijímateľovi do 15. decembra bežného roka splnenie podmienok podľa odseku 6 písm. d), e), g), h) a j), počnúc 1. septembrom bežného roka. Notár, ktorý toto osvedčenie vykonal, je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť identifikačné údaje prijímateľa v rozsahu podľa odseku 3 písm. d), názov banky alebo názov pobočky zahraničnej banky, v ktorej má prijímateľ zriadený účet a číslo tohto účtu komore na účely jeho zápisu do zoznamu prijímateľov na nasledujúci rok. Zoznam prijímateľov obsahuje obchodné meno alebo názov prijímateľa a jeho sídlo, právnu formu prijímateľa, identifikačné číslo organizácie, číslo účtu a názov banky alebo pobočky zahraničnej banky, v ktorej má prijímateľ tento účet zriadený. Zoznam prijímateľov je verejný zoznam, ktorý komora každoročne zverejňuje podľa osobitného predpisu,¹⁴⁵⁾ a to do 15. januára kalendárneho roka, v ktorom možno prijímateľovi poskytnúť podiel zaplatenej dane. Tento zoznam v rovnakej lehote komora doručí finančnému riaditeľstvu.

(8) Správca dane je povinný po splnení podmienok podľa odseku 6 previesť podiely zaplatenej dane na účet prijímateľa do troch mesiacov po lehote na podanie vyhlásenia podľa odseku 1. Po súhlase daňovníka oznámi správca dane prijímateľovi označenie daňovníka, ktorý poukazuje podiel zaplatenej dane, a to meno, priezvisko a trvalý pobyt, ak je daňovníkom fyzická osoba a obchodné meno alebo názov, sídlo, právnu formu, ak je daňovníkom právnická osoba. Ak nebolo preukázané splnenie podmienok podľa odseku 6 alebo ak predložené vyhlásenie obsahuje nesprávne údaje o prijímateľovi, nárok na poukázanie sumy zodpovedajúcej podielu zaplatenej dane podľa odseku 1 zanikne. Ak predložené vyhlásenie obsahuje aj iné nesprávne údaje, správca dane vyzve daňovníka na ich opravu, okrem údajov, ktoré je správca dane povinný a oprávnený pri svojej úradnej činnosti získavať a používať z úradnej povinnosti podľa osobitných predpisov,^{145a)} a ak nebudú nedostatky vo vyhlásení v lehote určenej vo výzve odstránené, nárok na poukázanie podielu zaplatenej dane podľa odseku 1 zanikne. O týchto skutočnostiach upovedomuje správca dane bez zbytočného odkladu daňovníka. Pri skúmaní podmienok podľa odseku 6 písm. a), b), c) a f) a pri poukazovaní sumy zodpovedajúcej podielu zaplatenej dane na účet prijímateľa správca dane nevydáva rozhodnutie podľa osobitného predpisu.¹²⁸⁾

(9) Ak sa zruší prijímateľ po osvedčení splnenia podmienok podľa odseku 6 do poukázania podielu zaplatenej dane správcom dane, nárok na podiel zaplatenej dane zaniká. Ak sa zruší prijímateľ do 12 mesiacov po poukázaní podielu zaplatenej dane správcom dane, je povinný najneskôr ku dňu zrušenia vrátiť podiel zaplatenej dane správcovi dane miestne príslušnému podľa sídla prijímateľa. Na nedodržanie tejto povinnosti sa vzťahujú ustanovenia o porušení finančnej disciplíny podľa osobitného predpisu.⁷⁴⁾

(10) Podiel zaplatenej dane poukázaný správcom dane prijímateľovi nemožno upravovať, ak sa dodatočne zistí, že daňová povinnosť daňovníka bola iná. Ak daňovníkovi vznikne preplatok na dani, o rozdiel medzi sumou poukázanou prijímateľovi a sumou zodpovedajúcou podielu zaplatenej dane z upravenej daňovej povinnosti sa daňovníkovi zníži preplatok na dani. Ak prijímateľ nepoužije prijatý podiel zaplatenej dane, ale ho poskytne inej právnickej osobe, za použitie podielu zaplatenej dane na účely vymedzené v odseku 5 zodpovedá prijímateľ, ktorý je povinný preukázať použitie podielu zaplatenej dane dokladmi tejto inej právnickej osoby. Iná právnická osoba je povinná použiť takto prijatý

podiel zaplatenej dane len na účely vymedzené v odseku 5, a to v lehote, v ktorej mal prijímateľ použiť prijatý podiel zaplatenej dane podľa odseku 11.

(11) Ak prijímateľ nepoužije poskytnutý podiel zaplatenej dane na činnosti podľa odseku 5 najneskôr do konca roka nasledujúceho po roku, v ktorom mu bol podiel zaplatenej dane poukázaný, vzťahujú sa na prijímateľa ustanovenia o porušení finančnej disciplíny podľa osobitného predpisu,⁷⁴⁾ pričom je povinný podiel zaplatenej dane vrátiť správcovi dane miestne príslušnému podľa sídla prijímateľa do 90 dní odo dňa vzniku skutočnosti, s ktorou je spojená povinnosť vrátiť poskytnutý podiel zaplatenej dane. Ak prijímateľ použije poskytnutý podiel zaplatenej dane v rozpore s účelom podľa odseku 5, poruší finančnú disciplínu podľa osobitného predpisu.¹⁴⁶⁾ Použitie podielu zaplatenej dane na obstaranie hnuteľnej veci a nehnuteľnosti, ktoré sa využívajú na účely podľa odseku 5 sa nepovažuje za porušenie finančnej disciplíny podľa osobitného predpisu.¹⁴⁶⁾ Rovnako sa posudzuje aj použitie podielu zaplatenej dane na reklamu,^{146aa)} ktorá bola vynaložená na účely podľa odseku 5. Za použitie podielu zaplatenej dane sa považuje aj vklad do výšky 25 % z prijatého podielu zaplatenej dane do nadačného imania^{146aaa)} nadácie.

(12) Z údajov správcov dane o poskytnutí podielu zaplatenej dane zostavuje finančné riaditeľstvo ročný prehľad prijímateľov podľa stavu k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka. V ročnom prehľade prijímateľov sa uvádza názov prijímateľa a jeho sídlo, identifikačné číslo organizácie a súhrn podielov zaplatenej dane, ktoré boli prijímateľovi poskytnuté. Ročný prehľad prijímateľov za predchádzajúci rok zverejňuje finančné riaditeľstvo vždy do 31. januára bežného roka a zároveň tento prehľad zasiela komore.

(13) Prijímateľ, ktorého súhrn podielov zaplatenej dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb v ročnom prehľade prijímateľov podľa odseku 12 je vyšší ako 3 320 €, je povinný do 16 mesiacov odo dňa zverejnenia ročného prehľadu prijímateľov podľa odseku 12 zverejniť špecifikáciu použitia prijatého podielu v Obchodnom vestníku, ktorá obsahuje najmä výšku a účel použitia podielu zaplatenej dane podľa odseku 5, spôsob použitia podielu zaplatenej dane v členení na výšku a druh výdavkov priamo súvisiacich s účelom použitia podľa odseku 5 a výšku a druh výdavkov priamo súvisiacich s prevádzkou prijímateľa a výrok audítora, ak podľa osobitného predpisu¹⁾ prijímateľ musí mať účtovnú závierku overenú audítorm. Prijímateľ je povinný nahlásiť notárovi číslo a ročník vydania Obchodného vestníka, v ktorom si splnil povinnosť podľa predchádzajúcej vety, a to bezodkladne po splnení tejto povinnosti. Prijímateľ, ktorého súhrn podielov zaplatenej dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb v príslušnom kalendárnom roku je vyšší ako 33 000 €, je povinný najneskôr do 30 dní od prijatia tejto sumy zriadiť osobitný účet v banke alebo pobočke zahraničnej banky, na ktorom vedie len prijatie a čerpanie podielu zaplatenej dane, pričom finančné prostriedky zodpovedajúce podielu zaplatenej dane prijaté v príslušnom kalendárnom roku pred uvedeným obdobím znížené o použité sumy prijímateľ prevedie na tento účet do 30 dní od povinnosti jeho zriadenia. Číslo osobitného účtu a číslo a ročník vydania Obchodného vestníka, v ktorom si splnil povinnosť podľa prvej vety, je prijímateľ povinný nahlásiť notárovi každoročne na účely osvedčenia pri preukazovaní splnenia podmienky podľa odseku 6 písm. h). Úroky z peňažných prostriedkov na osobitnom účte znížené o daň vybranú zrážkou podľa § 43 a o uhradené náklady spojené s vedením tohto účtu prijímateľ použije len na účely vymedzené v odseku 5, ktoré sú predmetom jeho činnosti.

(14) Ak si prijímateľ nesplní povinnosť podľa odseku 13, komora nezaradí prijímateľa do zoznamu prijímateľov na obdobie jedného roka nasledujúceho po roku, v ktorom došlo k nesplneniu povinnosti podľa odseku 13.

(15) Ak pri vykonávaní daňovej kontroly podľa osobitného predpisu⁸²⁾ alebo pri miestnom zisťovaní podľa osobitného predpisu^{146ab)} zistí miestne príslušný správca dane u daňovníka podľa odseku 1 písm. b) porušenie podmienok podľa odseku 1 písm. b) a § 52i ods. 2 a 3, uloží rozhodnutím tomuto daňovníkovi zaplatiť sumu vo výške rozdielu medzi sumou podielu zaplatenej dane uvedenou vo vyhlásení podľa odseku 3 a sumou podielu zaplatenej dane, ktorú bol oprávnený uviesť vo vyhlásení (ďalej len „rozdiel“). Proti tomuto rozhodnutiu sa možno odvolať. Odo dňa nasledujúceho po dni poukázania podielu zaplatenej dane prijímateľovi až do dňa zaplataenia rozdielu správca dane vyrubí daňovníkovi z rozdielu úroku z omeškania vo výške štvornásobku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej v deň poukázania podielu zaplatenej dane; ak štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 15 %, pri výpočte úroku z omeškania sa namiesto štvornásobku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky použije ročná úroková sadzba 15 %. Ak daňovník podľa odseku 1 písm. b) zistí, že vo vyhlásení uviedol vyššiu sumu podielu zaplatenej dane ako bol oprávnený podľa odseku 1 písm. b) a § 52i ods. 2 a 3, oznámi túto skutočnosť správcovi dane v lehote do konca mesiaca nasledujúceho po tomto zistení s uvedením obdobia, ktorého sa toto zistenie týka a v rovnakej lehote tento rozdiel aj zaplatí, pričom odo dňa nasledujúceho po dni poukázania podielu zaplatenej dane prijímateľovi až do dňa zaplataenia rozdielu správca dane vyrubí daňovníkovi z rozdielu úrok z omeškania vo výške dvojnásobku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej v deň poukázania podielu zaplatenej dane; ak dvojnásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 7,5 %, pri výpočte úroku z omeškania sa namiesto dvojnásobku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky použije ročná úroková sadzba 7,5 %. Úrok z omeškania sa počíta najdlhšie za štyri roky omeškania s platbou rozdielu. Úrok z omeškania nemožno vyrubiť, ak uplynulo päť rokov od konca roka, v ktorom mal daňovník rozdiel zaplatiť. Rovnaký postup sa použije, ak sa preukáže, že daňovník uvedený v odseku 1 písm. a) nespĺnil podmienky určené podľa osobitného predpisu.⁵⁹⁾

(16) Ministerstvo a Úrad vládneho auditu vykonávajú vládny audit^{146ac)} dodržiavania ustanovení tohto zákona o použití podielu zaplatenej dane na osobitné účely.